

હરિશંકર કૃત

અશોક પદ્મવ

અને

સ્તવન ચન્દ્રિકા.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

શ્રી સનાતન આશ્રમ—કરાચી.

કરાચી.

મનોદર પ્રેક્ષમાં નરભેદ કર જગજીવન હવેએ જાણ્યાં.

સવત ૧૯૭૦

૪ સ ૧૯૧૪.

પ્રતિ ૫૦૦

મૂલ્ય એક આનો.

ઉપોદ્વાત.

આ કાવ્ય રચનાર રસિકવેત્તા શ્રીયુત હરિશંકર શર્મા આજે
પરમહંસ પદને પામેલા જીવન મુક્ત હશામા વિદ્યમાન છે તેમણે
પૂર્વાશ્રમમા પૂર્વાધ્યાય શ્રી જોગર્ધન મઠના ઉત્તરાધિકારી શ્રી મન્ન-
કરાચાર્ય, યોગીવર શ્રી શંકર જગન્નાથતીર્થ સ્વામી પામ્યા તેમના
પૂર્વાશ્રમ અને ઉત્તરાશ્રમમા ગુર્જર પ્રદેશમા સેવામા રહી ઉત્તમ જ્ઞાન
સંપાદન કરી પોતાના સ્વર્ગવાસી મિત્ર શ્રીયુત રણછોડદાસ ભાષના
સ્મરણાર્થે આ કવિતાઓ છપાવી શ્રી સદ્ગુરુશ્રીને અર્પણ કરવાની
ઇચ્છા રાખી હતી, એમ, તેમની એ કવિતાઓની મૂળ રત સાથેના
શ્રી સદ્ગુરુશ્રી ઉપર લખાયેલા એક પત્ર પરથી દૃષ્ટિગોચર થાય છે
ચતુર્થાશ્રમમા નિવાસ મથળાદિની તેમની અચોક્કસ સ્થિતિ જણાતા
અન વ્યાવહારિક ઉપાધિથી મુક્ત જીવનદરામા એ કાર્ય છપાવવા
સંભવી પ્રવૃત્તિ ઉઠાવવાનું કામ તેમને માટે સંભવે નહિ એમ
ધારી એ પ્રેમભાવનાયુક્ત નસિક કાવ્યના રમજો માટે, આ આશ-
દાયક પદો છપાવવાનું કામ કરાચી ‘સનાતન આશ્રમ’ ના કેટલાક
સભ્યોએ આવશ્યક ધારી હાથમા લીધું અને તે આ ન્હાનકડા
પુસ્તક રૂપે બહાર પડ્યું છે આશા છે કે તેમના ઘણા પદા અને
ગાયનો પ્રેમપાત સજ્જનોના પ્રોતિકર થઈ પડશે,

અસલ પ્રતમા ગાવાની દમ કે રાગો વગેરે, ન જણાવાયેલા
હોવાથી આશ્રમ બંધુઓ અને મિત્રો વચ્ચે તેનું તાત્કાલિક વાચન
કરી કેટલાક રાગો ખેસાડી મથાળા પર તે સૂચવવાનો પ્રયાસ કરવા
મા આવ્યો છે, છતાં, જ્યાં ઉચ્ચ સરકારી ગાયકોને ગાવાની લહરમા

હરિશંકર કૃત

અશોક પદ્મવ અને સ્તવન ચન્દ્રિકા.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર
શ્રી સનાતન આશ્રમ—કરાચી.

કરાચી.

મનોહર પ્રેસમા નરભેશકર જગજીવન દવેએ છાપ્યા.

સ વત ૧૯૭૦

૫ સ ૧૯૧૪.

પ્રતિ ૫૦૦

મૂલ્ય એક આનો.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
ગુજરાતી કોપીરાઈટ સંસ્થા

૫૧૧૬

અર્પણ પત્રિકા.

શ્રીમત્પરમહંસ પરિવ્રાજકાચાર્યપૂજ્યપાદ શ્રીમત્ક-
કરાચાર્ય શ્રી શંકર જગન્નાથ તીર્થ સ્વ મીના
ચરણાર્ચિ હમાં.—

હાલ શ્રી અમદાવાદ.

પૂર્વ અને ઉત્તરાશ્રમના અતિ પ્રતાપશાળી પત્રિત્ર અને દીવ્ય
ચારીત્ર્યથી આપના જે શિષ્ય વર્ગ અને સમગ્ર જન સમૂહ પ્રતિની
અતિ કૃતજ્ઞાનુ વૃત્તિથી તેઓના અત કરણુમા આપે સદોદિત
નિવાસ કર્યો છે તેઓમાના કેટલાકે, મૂળ રચનાર સાથે સમિલિત
થઈ આ ન્હાનકદુ કાવ્ય આપનેજ સમર્પી કૃતાર્થ થવા અભિલાષ
રાખે છે તે સ્વીકારશે.

ॐ नतसत.

इतर कम फलानि यथेच्छ या, वितर्गतानि सहे चतुरानन ।
तदपि मालिख मालिख मालिख, अरमिकेषु कवित्व निवेदनम् ॥
आलस्योहि मनुष्याणां शरीरस्थो महान् रिपुः
वेदेषु यज्ञेषु तपःसुचैव, दानेषु यत पुण्य फल प्रदिष्टं
अव्येतितत् सर्वमिदं विदित्वा, योगी परंस्थानमुपैतिचाद्यम्
उद्यमं साहसं धैर्यं बलंबुद्धिं पराक्रमम् ।
षडिमेयस्य तिष्ठन्ति ससर्वं प्राप्नुयात् पुमान् ॥

॥ वसंततिलका ॥

तं सर्वभूत हृदयं सकल तुगीय,
शांतं शिवं रसमय त्वपि निर्विकल्पम् .
विज्ञानतृप्ति सुप्रसन्न मुखारविंदं,
श्री वैद्यनाथ इव वैद्यमणिम् भजामि. ॥१॥
यस्यैव दर्शनमिदं भवगोग मुक्तये,
गीत मया शुभकर हरिशक्रेण,
यंवा स्मृतमनुस्मृतं न पुनर्मवाय,
त वैद्यनाथमिति वैद्यमणिम् भजामि ॥२॥
अत्रैव वनगत . सुगतः शिवोऽहम्,
तन्मन्त्रियाव हरदः शिग्मा नमामि,
चित्रंकथं किमधिकं सुभगवरेण्यम्,
श्रीवैद्यनाथमिति नाम स्मरामि नित्यम्. ॥३॥

॥ अनुष्टुप् ॥

त्वत् प्रसादेन संतुष्टो मचो ऽस्मिक्किंवदाम्यहम् ॥

विधिवत् चोपदेशेन विघ्नशान्तिर्भविष्यति ॥ १ ॥

इतिमेचेत्तमतिर्जाता करिष्ये कथितं त्वया ॥

त्वमेव केवलं ब्रह्म, सर्वज्ञोऽसि महामुने ॥ २ ॥

वरब्रूहि वरं ब्रूहि भवतागदितं स्मृतम् ॥ ६

अधुनाऽलमधुनाऽलम्, तथास्तु भवतु श्रुतम् ॥ ३ ॥

त्वं ब्रह्मा त्वं हरिर्विष्णुस्त्वम जगत सचराचरम् ॥

॥ त्रोटकवृत्त ॥

अधुना हृदये विमला कृपया, तव प्राप्तिर्यामति सा किंवचसा ॥

अतएव निरंतर सद्य खलु भ्रमति न मनो ममवासनया ॥ १ ॥

त्वमहंतृनियमन्हीतिकलनानमया रचिता गगनोपमया ॥

इह सारतमं खलुसार इति, इति नेतीतिनेति कथम् भवति ॥ २ ॥

भगवन्नुग्रहेण स्थितांऽस्मित्वया प्रलपन्निमिषन्नुश्वमन्नुश्वपन।

कुरूष्वैक प्रियं गत सर्व व्यथं, श्रुतिसार समुच्चय सर्व श्रुतम् ॥ ३ ॥

॥ शिखरिणी ॥

कथं केनापिवा प्रियजन वियोगे दुःखमिदम् ।

भविष्यन्ति सन्ति स्वजनकथितानि कथं महो ॥

तवाग्रे मे किंवा मनसि व्यथितस्यानुभावितुम् ।

न शक्नोमि वक्तुम् कथमपि मतं लज्जित इति ॥ १ ॥

सुहृन् मित्रे किंवाऽथ मम सहायौ निवसतौ ।
 गतिः स्वर्गे जाता धिक धिगधुनामेव त सुखम् ॥
 रणाग्रं तिष्ठन् सन्नधिकप्रिय वयस्यो मम गतः ।
 मतिस्तिक्ष्णायस्यै व गुण इवरण्छोडः मदा ॥ २ ॥
 रुणं व्यक्तवानाम्ना मृतगत तनुस्वप्न स्मरणीय ।
 कचिद् दुःख वाऽरे कचिदापि सुखं निश्चय कृवः ॥
 रथश्चक्राभ्यांतु चळति न कदै केन हि कथम् ।
 अतस्त्वां वक्ष्ये किं भजभज हरिं राघवमिति ॥ ३ ॥

॥ नाराच ॥

भवान्धि जन्म तारक सुधाऽनुपान सेवया ।
 क्षुधा तृषा न बाधते सदाशिवं पठन् स्मरन् ॥
 न क्षियते कदापि वा हरे गुरावनुस्मरन् ।
 जरा न मृत्युरेव जायते न चास्य विद्यते ॥ १ ॥
 अहो विचित्र चित्र वेष भस्मलेपनं तथा ।
 दिगंबरं चिदंबरं कथं न संभजे शिवम् ॥
 त्वमेव मोक्षदायक स्त्वमेव सिद्धिदायकः ।
 त्वमेव वा चराचरस्थ व्यापको महेश्वरः ॥ २ ॥
 त्वमेव वैद्यनाथ मे भिषग्वरेण्य भेषजं ।
 सदाऽनुपान सेवितं चिरेण किं वदामिते ॥
 त्वमेवमेवमद्वितिय व्याप्त लोकपालकः ।
 भजामि ते नमामिते शिवेति शंकरं गृणन् ॥ ३ ॥

॥ ललितवृत ॥

अथ परां गतिम् यत कृपा सदा,

नयति सर्वथा तं नमाम्यहम् ॥

समधि गच्छति प्रत्यगात्मवित् ।

सतिपरावरे ब्रह्मनैष्टिकम् ॥ १ ॥

प्रणति सदगुरुं ताप शान्तये ।

न खलु दृष्यति यः समाहितः ॥

अचिन्वते श्रुतं भ्रेष्ट मुच्यते ॥

वचन पीयुषं तर्हि जायते ॥ २ ॥

महति दर्शने सौम्य रे कथ ।

वदन कश्मलं ते गमिष्यति ॥

जनहिते रति यो विवर्धते ।

स इति लक्ष्यते पण्डितः सुधीः ॥ ३ ॥

तदनुसेवनं पादपंकजं ।

शिरसि धार्यते भक्त्याऽथवा ॥

किमधिकं भूवि कर्तुं मिच्छामि ।

नहि त्वयाऽधुना किञ्चिदन्तिरे ॥ ४ ॥

मम मनोऽपि वा तद्गतं रत ।

स्मरति शंकरं लोकशकरं ॥

नम इदं नमः नमस्ते पुनः ।

पुनरि इतु दक्षिणामूर्त्तये नमः ॥ ५ ॥

અશોક પદ્મવ.

મંગલ સ્તવન.

(કલ્યાણ—મંગલકાવલય હર જય હિમાવતિ—એ તાગ)

(૧)

ઝગહગ ઝગ તેજ જ્યોતિ ગુરુ પરાતપરા
બુદ્ધિ આળને સભાળ ઝંકારેશ્વરા,
કામ, ક્રોધ, લોભ ભસ્મ કરુ તુ બૃધગ.
સુખદા, દુઃખદા, રસપા, બલિહારી, નહિ વારી,

પરવારી અખિત ધૃશ્વરા—

ઝગહગ ૧

જનન મરણ હરણ ભરણ ભક્તિ ભયહરા,
શરણ ચરણ ગૃહણ ચુબન યોગ્ય કર ભક્ષા,
ભયકે, ઝગકે, ભગકે, અતિ તેજે કય કે જે,
સુખ લેજે અકળ એકલા—

ઝગહગ ૨

મનહર મણિરૂપ અનિત એ ઝધીવરા,
કમળાનયન ચંદ્રવદન શ્રી યોગીશ્વરા
સ્ફુરત પ્રભા કાનિ કોટિ સૂર્ય શકરા,
તનથી, મનથી, ધનથી, ગુણ માવે હર આવે,

પ્રિય લાવે દેવ ગુરુ દયા—

ઝગહગ ૩

રસના સુધા પ્રેમ અમૃત પીયુષ વર્ષણી.
અનન્ય એક એજ ગતિ છે પ્રકર્ષણી,

મદમનિ, રતિ ન ગતિ શકે ન ગુણ ગણી
હા-યે, ખરિએ, કરીએ, દયા દષ્ટિ પ્રેમ સૃષ્ટિ,

અભિવૃષ્ટિ, અનત સુખઝગા- ઝગહગા ૪

યોગ્ય રૂપ ભાવ ગમ્ય છે અનન્યતા,
ચિરકાલ અધકારથી રહી અગમ્યતા,
પૂ-ણુ મ પ્રાણુનાથ જીવન બળુતા,
દિનમા, દાણુમા, યુગમા, મનમાન્યા શિર થાપ્યા,

કર આપ્યા, ચિદ્વિલાસમા- ઝગહગા ૫

અતરમા પ્રકાશી ઉન્નવળ શાંતિ સૌમ્યતા
નવિન કે છ ભવ્ય ભીભારી કૃતાર્થતા,
કોણુ કહે કોણુ શુણુ એવી મૈન્યતા
અકળે, ન કળે, સકળે, કયમ કંતાર્તા નહિ કર્તા,

મૃતિ કર્તા વિજયનાથના- ઝગહગા ૬

ચિત્કારશોભ સતવન પુષ્પ આ કૃતાન્નિ,
મદ્ધાકાલ પ્રિય રાત્રિ શિવ ગમે રસાન્નલી
હરિ ને શકર એક મન્ન ઉદ્દિપ્તિમા મળિ
રમતે, ગમતે, નમતે, રસિયા છે, હસિયા છે,

વસિયા છે શતિ સદનમા- ઝગહગા ૭

પુનરાવૃત્તિ, તોય વૃત્તિ, પણ ન ન્યૂનતા
એક નદી, દ્વૈત કયાથી, પણ ન ગન્યતા
વૈજનાથ ગુરુ પ્રનાપ સકલ પૂર્ણતા,
કલમે, વિરમે, શુરમે, રમ્જાતા, ગુણુગાતા,

વહીમતા શ્યામ બિદુમા- ઝગહગા ૮

પ્રણવ મહિમા.

(ગરબી—ગોકુળ વેદેશ પધારજો રે—એ રાગ)

(૨)

તારક મત્ર તુને ઝંકાર છે રે
 કહ્યું માની લે ધર કાન હો લાલ
 સત્ય વચન છે સાચવજો સદારે
 સદગુરુ કેરુ એ છે નિશાન હો લાલ તારક૦ ૧
 શુદ્ધ થઈ ગુણ સારા મેળવીરે.
 પરમ ગુહ્ય સરવતો ગાર હો લાલ—
 ગોતી એજ રૂપે કરી લાવના રે.
 પ્રેમ વડે કરી અતિ સત્કાર હો લાલ તારક૦ ૨
 સેવન કરવું સાચા દેવનું રે
 દૂર ન થાય જગ ક્ષણ વાર હો લાલ,
 તો તો પામીશ સત્ય સ્વરૂપને રે,
 પર પદનો લાગે પ્યાર હો લાલ તારક૦ ૩
 વિશ્વ વિગટ અભેદ વિચારજો રે
 જાગૃત માત્રા ઝંકાર હો લાલ
 લૈન્ગિક હિરણ્યગર્ભની એકતા રે
 સમ્ભાવના માન ઉદાર હો લાલ તારક૦ ૪
 પ્રાણ ધૈર્ય કારણ એક છે રે
 પદ છે ત્રીજી માત્ર મકાર હો લાલ.
 અલ્પ તુર્ગીય ચતુર્થ અ મ ન છે રે,
 નિર્ગુણ શાસ્ત્ર સર્વ આધાર હો લાલ તારક૦ ૫

વૃત્તિ એવી નિશ્ચય રાખવી રે,
 ધડી ધડી પામે બોધ પ્રબોધ હો લાલ,
 પ્રજ્ઞા જગત પાછી તો થશે રે
 ભય નહી પામે થાય સુબોધ હો લાલ તારક૦ ૬
 માનસ વિષય વિકાર સમાવળે રે,
 ધારણા બાંધી એકજ ધ્યાન હો લાલ.
 તન્માત્રાથી આગળ તત્વમા રે,
 અહંકૃતિ અવ્યાકૃત અભિમાન હો લાલ, તારક૦ ૭
 ત્રિપુટી તૃષ્ણા થયી તોડળે રે,
 રસસ્વાદ થકી ન વિરામ હો લાલ
 હું તું તે નહિ ત્યાં રસમાં બળી રે
 પોતે પૂર્ણ છે આત્મા રામ હો લાલ. તારક૦ ૮

તદાકાર વૃત્તિ સુંદરી.

(મરખી—પ્રગટયા શ્રી કૃષ્ણ મન ભાવતા રે લોલ—એ રાગ.)

૩

વૃત્તિ વિચિત્ર શાણા સુંદરિ રે ભોલ
 સર્વે થઇને એક તાર જો. વૃત્તિ૦ ૧
 ગાળે અનુપમ ગીતડા રે લોલ,
 આનંદ થાય અપાર જો વૃત્તિ૦ ૨
 શૃંગાર સોળ સજી સામટા રે લોલ,
 નાકે વેસર મોતી સાર જો. વૃત્તિ૦ ૩

અંગે આબૂપણુ શોભતાં રે ભોલ,		
ઝંઝરનો ઝમકાર નો.	વૃત્તિ૦	૪
ત્રેમ તણી પદ્મટ વાળનો રે ભોલ.		
શ્રદ્ધા તિલક ધરી ભાલનો.	વૃત્તિ૦	૫
વણી ગુ થીને મહાવાક્યથી રે ભોલ.		
નેતા અદ્વૈત મોહ થાય નો.	વૃત્તિ૦	૬
શાસ્ત્ર ગુરુ વાક્ય તણી એકતા રે ભોલ.		
અનુભવ નેત્રની માંભ નો.	વૃત્તિ૦	૭
શાંતિ સ્વેદ પ્રસ્વેદ ભાવનો રે ભોલ		
સૌમ્યતાનો મૌકતીક હાર નો.	વૃત્તિ૦	૮
હૃદયે ધરીને ગાન તાનમા રે ભોલ,		
તાળી દેતાં જય ત્રિવિધ તાપ નો.	વૃત્તિ૦	૯
ધિમી ધિમી ચાલ ફરે કુદડી રે ભોલ		
હર્ષ તણી ઉર્મીઓ વિશ્રામ નો.	વૃત્તિ૦	૧૦
રગમાં ન ભગ પડે ચેતનો રે ભોલ.		
ભુલી જનો બીજું તમામ નો	વૃત્તિ૦	૧૧
સર્વે મળીને લક્ષ્ય એકમા રે ભોલ.		
સ પી ચાલો તો બહુ સારનો.	વૃત્તિ૦	૧૨
આસપાસ દૃષ્ટિ ન રાખીએ રે ભોલ,		
ભૂલી પોતા તણે પ્યાર નો.	વૃત્તિ૦	૧૩
અમૂલ્ય અવર વિસારનો રે ભોલ.		
નહીં તો હિંમત ફળ જાય નો.	વૃત્તિ૦	૧૪

પગમાં કંઈ ચિર આહુ આવતા રે લોલ		
ફાટે તુટે ન દરકાર જો,	વૃત્તિ૦	૧૫
કચુકી ફસ તો તૂટી જશે રે લોલ,		
શંકા સદેહ એમ થાય જો.	વૃત્તિ૦	૧૬
તોપણ તે ન ગણુકારશે રે લોલ,		
થાજો તક્ષીન તત્કાળ જો	વૃત્તિ૦	૧૭
સર્વે સૈયર એક અગ ધી'રે લોલ,		
નથી જરાએ જુદાઈ જો	વૃત્તિ૦	૧૮
એમ ધારીને સના સગમા રે લોલ		
લેજો આનંદ રંગ અગજો	વૃત્તિ૦	૧૯
એવી ગીતે નિત્ય આદરો રે લોલ		
પાડો ન કદીએ વિરોધ જો	વૃત્તિ૦	૨૦
સ્નેહ તણી ગાઠ પ્રભુ પ્રેમમા રે લોલ,		
વાળી ને વૃત્તિ નિરોધ જો	વૃત્તિ૦	૨૧
મુખ તે સરવથી અધિક છે રે લોલ,		
શાંતિ સુખદ શરચ્ચંદ્ર જો	વૃત્તિ૦	૨૨
લાજો જેના તે મદ હાસ્યથી રે લોલ		
એવા પ્રિતમ કૃષ્ણ ચંદ્ર જો.	વૃત્તિ૦	૨૩
યોગ રૂપ આપની પ્રસન્નતા રે લોલ,		
સત્ ચિદ આનંદ રૂપ જો	વૃત્તિ૦	૨૪
એકમા અનેક નેથી ઉદ્ભવે રે લોલ		
હરિ ને શકર છે સ્વરૂપ જો,	વૃત્તિ૦	૨૪

પ્રકૃતિ કાર્ય.

(ગરબી—આવોની નદીના લાવ રમવા આવોની રે—એ રાગ)

(૪)

પ્રેમ ધરે છે શે પ્યાર પ્રકૃતિ પ્રેમ ધરે છે, કેવલ્ય કરવા કૃતાર્થ —	પ્રકૃતિ૦	૧
પ્રેમ ધરે છે ને પ્રીય ચહે છે, વિરહ તણે તન તાપ સહે છે		
અહ પદ ભાર નહે ડ	પ્રકૃતિ૦	૨
ઇદ્રીય દારથી ગ્વાડુ બુએ છે, પ્રતિબિમ્બ પાટી વડીલ તો સુ ૧ છે,		
અ તે થઇ હી ૩ ૧ છે	પ્રકૃતિ૦	૩
નાએ નચાવે છે બાલુ બાલુ ૨ ગે વિકૃતિ વિધિ વિવ પનિગા ૧૧ સ ગે		
બગે ઉડો ધા બે અગે	પ્રકૃતિ૦	૪
શૈશવમા શિશુ ૨૫ ધરે છે તરણુ થઇને તાડણ ૨૫ છે,		
વૃદ્ધ થઇને દહે છે	પ્રકૃતિ૦	૫
વિવેકીની સાથે વાતો કર છે, ચ ચળતાએ પોતાની કહે છે,		
મનહર મૂર્તિ ધરે છે	પ્રકૃતિ૦	૬
અવર પ્રમાદીને ઉન્મત્ત રાખે,		

અ તર એનું અધિક બાળી નાખે, તોમે નહિ સ્વાદ ચાખે.	પ્રકૃતિં	૭
પોતે સ્વરૂપે છે શાશ્વત રૂપે પુરૂષ ને પ્રકૃતિ સાથે ન છુપે, દષ્ટિ બહિર પોતા રૂપે	પ્રકૃતિં	૭
તત્ત્વ મથન કરી દહી જો વલોવે, માખણુ નિશ્ચય થાય એ જોવે, તાવે અમૃત રસ હોવે.	પ્રકૃતિં	૮
હરિ ને તમારૂં હરિ તે પ્રકાશે શ કર શાંતિ પૂનમ અજવાસો જેથી ન દર્શ અમાસો.	પ્રકૃતિં	૯

માયા નદી.

(સોરઠ.)

(૫)

હજુએ તુ ને કમલનયની તલસાવે, કેમ કરી પરમ પદ પાવેરે	હજુએં
રાગ નહીં વૈરાગ પરે તો, આનંદ કર કયમ આવે રે.	હજુએં
દાષ દષ્ટિ કરી તુચ્છ ગણીને, કંદ સખી તુટ જાવે રે	હજુએં
મેળવ મત્તન કરી અનુભવને સદ્ગુરૂ સમજ બતાવે રે	હજુએં
પ્રકૃતિ યોગ થશે પરિણામી, આખર અનંદ જાવે રે	હજુએં

વિકટ વાટ.

(સિંહાનો કનરા.)

(૬)

અરે વિશ્વ શુ સ્વાર્થ સાટે તણાએ,
સહુ કોષ આ પાર તે પાર નાએ.
પરતુ દીસે ના મુખે તેજ કાષ,
રમે પાછ સર્વે થતી હાર ભાષ.—અરે૦ ૧

અહીંથી તહીં આખડે મુખ સાટે,
મળે નહીં તે તો પડે દુખ વાટે,
નિરાશી થતા તે પછી વાત કેવી,
ખરે સ્વપ્ન સ સારમા વાત એવી—અરે૦ ૨

અરેરે હરે ! રે મુખી શુ દુખી શુ,
ગણુતાં ભણુતાં ન આરા ન વારા;
ન સારા નહારા મનોધર્મવાળા,
જતા દીન ચાલી ક્યાં સર્વ થાળા—અરે૦ ૩

હરિ હે હરિ તે રૂડી દેહ આલી,
ક્યું નાહી કાષ શુ આયુષ્ય ચાલી,
અરે દેહ જેવુ રૂડુ રત્ન તે તો,
ભલા પંક માઢે ગયું પેશી તે તો —અરે૦ ૪

ચડી રાખ તેથી થશે ખાખ નિશ્ચે.
ભળ્યા ના પ્રભુ મે અરેરે અરે રે,

કૃતિ ના કીધી શુભ પ્રીતેથી એકે,
 નિતીથી ન આલ્યો ધરી નીમ ટેકે.—અરે૦ ૫
 દીધી એક કાડી પ્રભુને ન લેખે,
 અરે કાળ આવ્યો હવે શુ વિવેકે,
 વળેશુ વિવેકે હવે શુ વિચાર,
 જમ લે તપાસી ન સમાર સાર—અરે૦ ૬
 ન સસાર સાર પરતુ અસાર,
 વિચારી થવુ શ્રીપતિ શર્ણુ યાર,
 અહ દાર મૂકી બક્ષા એક કારે,
 કરે વાત કાઠ નહી ડમ ડોળે —અરે૦ ૭
 રમાનો પતિ તો રહ રાજી લેથી,
 થશે મુકિત નિચે મદા લાભ જ્યથી,
 હરિ શ કરે અણ પહેરે પડી જો,
 બળગે પ્રભુ જંતે નડી બુદ્ધા છે તો —અરે૦ ૮

શરણાગતનો આર્તસ્વર.

(લલિત,)

(૭)

દિન દયાળ હે મજા વતસલ, મનન લદા લે પમ વિપજ,
 ઉર વિષે હરિ પ્રેરણા કરે, મક્કળ પ્રાણીના પાપ તો હરે. ૧
 અખિભ નિશ્ચમ । વ્યાપિને રહ્યા, ગુણ બધા ગણી જાય ના કલા ;
 મુખ સહસ્ર યી શે । ગુ બણે ચતુર મુખથી બ્રહ્મ શુ બણે ૨

સ્તવન શારદા તે કયાં કરે, નિગમ નેતી નેતી કહ્યા કરે ,
 મન અને ગિરા સ્તબ્ધ થૈ રહ્યા, મજ ગરીબ શા આશારા રહ્યા ૩
 તદપિ મનકું બાળ આ રહ્યું, નર સમે રહે છે મદા રડ્યું ,
 નિકટ હસ્તમા ચદ્ર ચ્હાય છે, ઘડી ધડી રડી ખીજવાય છે ૪
 કર વિષે સશી તોય છે નહી તદપિ વાતા નતિ દે કરી ,
 તવ અનાથના નાથ તુ પ્રતિ, કથન જ્ઞે કરે શાંતિ તો થતી ૫
 મદન બાળીને ભગ્ન તે કર્યો, શિવ ગિરેનિ એ નામથી ડર્યો,
 સ્મરણુ જે થકી યોગી ને યતિ, હર ધડી કરે હે પશ્ચપતિ. ૬
 અરિ સમર્થ છે શૂરપુત્રી, પાણુ બચાર છે તવ પ્રતાપથી ,
 જગત વાટમાં લૂટતા મતિ, ગદ્યા રક્ષા દે સાગ ધૂર્જટી ૭
 વિષય રેલ તો પૂરમા વહુ ધસડતી બધું એ મુદ્દા ,
 પવન ભાગતો મોહનો ઘણો, સમય છે હવે દુષ્કાળ તણો ૮
 નજીક અબ્ધિ આ પાપી ત્યા પડ્યો, કયમ જો તન જન્ય આથડ્યો ,
 ગુરુ કૃપા મળે, નાવ સત જ્ઞે, કદી તરી જશે અગિય અત જ્ઞે ૯
 પણ પ્રભુજી હુ કામી અધર, સ્થળ મળે નહી તાટ બધરે ,
 ત્રિવિધ તાપથી તનકુ તપે, સરવ ને વ્યથા મનને ખપે ૧૦
 અજબ ઘાટ આ, તારી છે લીલા, પલક પહારની છે જુદી કીડા ;
 મમ લઘ કરે ચક્ર સાથરે, ત્રાણ ત્રાવ આ વિશ્વનાથ રે ૧૧
 ત્રિગુણુ રૂપ આ ખેલ તાહરા, ખલકમા સહુ માની માહરા ,
 જન જતા ખસી, નાવથી હરી, તવ પ્રમુદ્યા ઉગમા ધરી ૧૨

પ્રણવ મંત્ર વિચાર.

(ઓ પ્યારા ચંદ્ર મતુર સુભણુ—એ રાગ)

(૮)

સ્તવુ છુ આદિ અક્ષર ઝંકાર,
વિશ્વ તૈજસ ને પ્રાણ અતુસ્યુત ચૈતન્ય બ્રહ્મ વિચાર.—સ્તવુ૦

પ્રથમમાં વિશ્વ વિરાટ અક્ષર,
તૈજસ ને દ્વિરણ્ય મહાં ઉક્ષર ;

પ્રજ્ઞાનધન ઇશ્વર પ્રાણ મકાર,
અમાત્ર ને તુરીય બ્રહ્મ વિચાર — સ્તવું૦

ઉક્ષરે અક્ષર, મકારે ઉક્ષર, અમાત્રે મકાર, લીન થઉં,
અથ એજ પ્રકાર લીન થઉં,
તુરીયમાં તાર, બાગે પ્યાર, અપરંપાર ખ્યાન ખરૂં,
ખરૂં ખ્યાન, બૂલુ હું તમામ, ખીલું અમૃત આઠે ભમ,
ભમ, કામ, નામ, કામ એક પરાની પાર— સ્તવું૦

શુદ્ધ સ્વરૂપ છે નિર્મળ નિષ્કળ, અનહદ હદ વિસ્તાર,
સમજીને મ હુકની ગતિ સાર, લઉ છુ લક્ષમાં,
આત્મ વિચાર, ઉપાધિ તજી મહિ એકતાર,
શુણીને ડીડીમ વેદ પૂકાર — સ્તવું૦

ગુરુએ કૃપા, કૃપાએ ગુરુ જપુ મહા મત્ર એ હ દે,
ભગાવુ ધૂન આન દે, ચડે એ ર ગ, પડે નહી ભ ગ,
ગુરુ અષ્ટાંગ ત વ દે, તં વ દે સત્ય એક નાથ, વચનમાં મુજપર,
મૂકો હાથ, હાથ, માથ, સાથ, નાથ, ઝરઝર સ્વર ઝંકાર. સ્તવું૦

વિશ્વનાથ સ્તુતિ.

(ટિ ડી).

(૯)

દીનાનાથ એક આશરો તમારો,
 દયા લાવી પાર દાસને ઉગારો ,
 નથી આવવાનો આપ વિશ્વ આરો,— દીનાનાથ૦
 ભરેલ છે ભવાખ્તિ કુ ખ ચક્રીજ ભારે,
 વિશ્વનાથ તેમા આપને આધારે,
 ઉગરવાની નથી આશ નહિ વિસારો.— દીનાનાથ૦
 મોહ જાળમાથી નાશી કયમ જવાયે,
 વિષમ વાસનાથી કયમ છુટા થવાયે ,
 કંઠુ કામ છે નથીજ છુટકારો — દીનાનાથ૦
 સ્થૂળ દેહ આ ધર્યો છે કુ ખ કાચો,
 સદ્ય કાળ તેને મારશે તમાચો ,
 નહીં બચેજ ચતાં લક્ષ પશુ પ્રકારો.— દીનાનાથ૦
 એવે સમય શ્રીઉમાપતિ કૃપાળુ,
 સાજ થાજે તુ આ દીનને દયાળુ ,
 અર્જ એટલી ઉરે ધરી સ્વિકારો. દીનાનાથ૦

સાકાર નિરાકાર એ એકજ.

(છે જન પાલક ટાવક દુ ખનો—એ રાગ)

૧૦

ગિરિન્નપતિને નમુ નમુ,
ત્રિપુગરિ સદશિવ હુ નમુ — ગિરિન્નપતિ૦
આઘ અનાઘ ન એક છે, જતા એક સ્વરૂપે અનેક છે,
નહી મૂર્તિ ત્રિમૂર્તિ સ્વરૂપ છે, વળી સત્ ચિદ્ આનંદ રૂપ છે
છો ચિદ્ રૂપે સાક્ષાત્—તુને હુ નમુ નમુ
મન વાણી થકી તો અગમ્ય છે, શ્રુતિ જ્ઞાન તપો યોગ ગમ્ય છે
વળી સત્ય સગુણ નિર્ગુણ છે, પ્રેરો સન્મતિ હે પ્રભુ
પૂર્ણ છે—છો ઝંકારે સાક્ષાત્—તુને હુ નમુ નમુ
સનકાદિક ભક્ત કવીશ કહે
નવ પાર લહે પણ તોય આવે
મમ અલ્પ મતિ શુ તુને વિનવે
કરુણા કર સાથે યા દેવ હરે ।
છો આપ પિતૃ માતા બ્રાત, તુને હુ નમુ નમુ,

શિવ સ્તુતિ.

(દિ ડી)

૧૧

પ્રેમે પાય લાગુ ગૌરીપતિ આજે
જટા જૂટમહી ગગ યુ વિગજે

ચદ્ર શેખરા યોગીદ્ર યોગ રૂપ
 ભોળાનાથ એક શાત છો મ્વરૂપ, ૧
 અખિલ વ્યાપી રહ્યા શ્રી પ્રભૂ સ્વયંભૂ
 ત્રિગુણ રૂપ થકી માહ દૈત દેખું.
 સહજ ઇચ્છતામા બિન્ન બિન્ન રૂપ,
 ભોળાનાથ એક શાત છો સ્વરૂપ. ૨
 ઐકારેશ્વરા સર્વજ્ઞ ભાવગમ્ય,
 સકલસાર નિરાધાર રસરમ્ય,
 હરિશ કરે અભેદને અનુપ.
 ભોળાનાથ એક શાત છો મ્વરૂપ ૩

શંકર સ્તવન. (સિંહાનો કનરો.)

૧૨

જટા ગગ ધારી નમુ કર જોડી,
 નમુ કર જોડી, નમુ કર જોડી૦
 અગે ભસ્મ ધારી યોગીન્દ્ર કહાવો,
 શબ્દ ધૂર્જટી હો હૃદયમા રહેરી.—નમુ૦
 ગણે રૂઢમાળા, ચરિત્ર ત્રિચિત્ર,
 અગમ્ય અપાર, ગતિ ધન્ય તોરી —નમુ૦
 સુર વદ્યપાદ, ત્રિલોકૈક નાથ,
 મહેશ્વર આપ સુણો સ્તુતિ મોરી.—નમુ૦

અનાથ તણા નાથ, પતિ હે પાર્વતીના,
કરે સુખશાંતિ દીસે એ ધરોરી —નમુ૦
શશાક શેખરે રહો રતિ ક્ષણે ક્ષણ,
હરી ને હર એક શકર થૈ રહોરી —નમુ૦

મમ હૃદયમાં શંકર સ્મરણ.
(વસંતતિલકા ૧).

૧૩

રે રે હવે દુખદ જવાળ શમીજ જાઓ,
આ દેહની સહુ વ્યથા નજરે ન થાઓ,
કાંકે ઉભો સ્તુતિ કરે શીરને નમાવી,
શ્રી શકરં મમ હૃદિ સતત સ્મરામિ ૧
જો જો ત્રિલોચન વિકલ્પ બધા રડાવે,
તે ભસ્મ ખાખ કરીને શરિરે ચડાવે,
શ્રી શકર મમ હૃદિ સતતં સ્મરામિ. ૨
બાળ્યો વળી મદનને ત્રિપુરારિ તેજે,
તે વારનુ નયન રકત હજી દીસે છે,
જેથી ચઢી શરણુને શિરસા નમામી,
શ્રી શકરં મમ હૃદિ સતત સ્મરામિ ૩
અર્ધાંગ વામ ઉમીયાજી રહ્યા વિરાજે,
તોયે યતીન્દ્ર ગુરના ગુર શ્રેષ્ઠ રાજે;
રાખે ત્રિશૂળધરી નિર્ભય ભક્ત-સ્વામિ,
શ્રી શંકરં મમ હૃદિ સતતં સ્મરામિ. ૪

જેની કૃપા થકી બધો ભવરોગ નાથે,
 પામે પ્રસાદ સવળો વળી હર્ષ બધે
 આપી જરી હૃદયગા થઇ આમ કામી,
 શ્રી શકર મમ હૃદિ સતત રંગરમિ ૫
 કૈલાસનાનિ ત્રિગુણ મૂર્તિ મહેશ દે ॥,
 જેનો પ્રભાવ અનિશ બલ્ય અતત અં ॥,
 તે ચદ્રચૂડ વૃષભાસન ક્યારી પામી ?
 શ્રી શકર મમ હૃદિ સતત રમનાનિ ૫
 રક્ષો સદૈવ હરનાથ પિનાક પારુડી,
 ને શૈભળ શરણુ છુ જગદબ જાણી,
 હેતે હની ચરણુ શકર મારી ગામી
 શ્રી શકર મમ હૃદિ સતત રંગરમિ ૭

ઉમાપતિ સ્તવન.

(વસન્તતિસકા).

૧૮

અ જગાજ છે વિપવની અર્તશે દલતી,
 અ જગાજી સહુ મજા પૂ મા વલતી,
 આયુષ્ય અ ક્ષણિક વા પ્રતિતિ ન આવે,
 તે માટ શ્રી હર ઉમા બળુ એક ભાવે ૬
 કાના અને કનક લા દુખ સર્વ દેખુ,
 નાના સુગન્ધ સુખ ભોગ અ ઉવેખુ,

હાકે કરે વિપગ વેગ ત્રિદે પ આંવે,
ને મટ શ્રી હર ઉમા ભજુ એક ભાવે ૨

આ નવાદ ન રગ તણો મનને રગાડે
નૃપ્ય થડા પણ પછી મધળે ભગાવ,
અંબી અર વિષાતી મતિ અત્યુ પાવે,
તે માટે શ્રી હર ઉમા ભજુ એક ભાવે ૩

પ્રેમિકની પ્રિય કથા સુખી રનેહ વૃત્તિ,
નરકાન્થી ગમતિ વાન રસે પ્રવૃત્તિ,
માતિ ધણી નિગહની નિગહે સમાવે,
તે માટે શ્રી હર ઉમા ભજુ એક ભાવે ૪

હકા અને ભય જ્યહા, લગીર ન શાતિ,
એ રાગ રગ ચમકે ઉપજે છ ભ્રાતિ,
લોકેપણા સગમ વા સુખ આ છુપાવે,
તે મટ શ્રી હર ઉમા ભજુ એક ભાવે ૫

વેદાન ન્યાય મત સાખ્ય અને મિથાસા,
જાને ભલે ધુખવતા તદપિ પિપાસા
જાએ ધણી, વિષુ દૃપા નહીં ભક્તિ ભાવે,
તે માટે શ્રી હર ઉમા ભજુ એક ભાવે ૬

એ સ્વાર્થ છે અજ્ઞ શી વિષયોની અથી,
જાએ તુટે શ્રમ વિના પગ સાધનોથી,
મગી વીરાગી તુ પ્રપચી મધ પઢાવે,
તે માટે શ્રી હર ઉમા ભજુ એક ભાવે. ૭

પડિત તે પશુ ભણી પૂરમા તણાયે,
 પોતે બહુ મમતી તે અભીમાની થાયે,
 શ્રી માટ સેવન કરે રચતુ બનાવે,
 તે માટ હરહમા બાળુ એક ભાવે ૮

શિષ્યની પ્રાથમાવસ્થા. (સોરઠની હુમરી).

૧૫

સદ્ગુરુ સ્નાયે શિશુ પગ પગતુ
 ધરણી પર ડગ ભગતુ—સદ્ગુરુ
 ઉત્સુક ઉત્સકે બવા
 મદ ગતિ મનહરતુ—સદ્ગુરુ
 રમખુમ થ થ કારા
 ચૈ ચૈ કરી હીક હગતુ—સદ્ગુરુ
 હરિણુ સરોખકુ એ
 ધડી ધડીમા ચમકતુ—સદ્ગુરુ
 કાડીકુ ને હલેતુ તે લાડે
 શ્રી ગુરુ પાસે હસતુ—સદ્ગુરુ
 અમી નીધી આપ કીર્ણુ દરાક્ષે
 રસમય રે રગ રમતુ—સદ્ગુરુ

કૃપાળુ ગુરુ સન્મુખ. (ધનાશ્રી)

૧૬

જોને આ દીલ ધવાય, સમીપ જતા છોને આ દીલ ધવાય,	
એમ જો બેસે જાય પડી વળી, તોગે શિશુ હનખાય	સમીપ૦
દીર્ઘ સમય સાધક મન જાળક ઠમ ઠમકાવે પાય	સમીપ૦
કૃતિ સામુ તે કેમ જોશે પિતાજી લપટાસે ઉર માય.	સમીપ૦
નિર્મળ રિમત પ્રક્ષાલન નહિ તો વિષયની ધૂળ જરાય	સમીપ૦
સ્નેહ વળી સ્મરણીય સ્થિતિ જોતા, નયનોત્સુક શુ ધરાય	સમીપ૦
કિલકિલકારી ક્યારે આ સભળાવે, એવી શી આતુરતાય	સમીપ૦
સજળ નયન જર આકૃતિ હૃદયે શેરાન શુ વિસરાય	સમીપ૦
આપ કૃતિમા આપ મોહી રહ્યા છે ગિવ વિર ચી જગમાય	સમીપ૦
એ રસ ઇશ્વર એજ હરિહર વૈજનાથ વિલક્ષણતાય	સમીપ૦

અંતિમ લક્ષ.

(ગમલ કવ્વાલી)

૧૭

જતા પરલોક પશુ વ્હાલા, શ્રવણ ક ઇ શબ્દ સાભળજે,	
વિચરતા દોહલી વાટે, ચિતારો ક ઇક ચિતગ્ને	૧
ગુરુ ભક્તિ સ્મૃતિ માહી અરે મૂર્તિ તરી વળજે	
જોને આ ચિતકુ પશુ તુ ફરી ફરી એજ ચિતવજે	૨
અરે મન યુદ્ધિ જો પ્યારા અનલ હક યાદ તો કરશો,	
હૃદય ઉંકુ જને પેશી, સહુ રસભેર ઓગળશો	૩

વદે મુખ નામ એ જીવ્હા જપતા તુ ન વિરમજે.	
સમયની કષ્ટક સાર્થકતા અરે તું લક્ષમા લેજે	૪
કૂટે ચક્ષુ અવશ્ય ચાલે, શરિરે વૃદ્ધતા મ્હાલે,	
ખુમારી એ મહી આનંદ છે, કદી દેહ પશ્ય ચાલે.	૫
ચરણ રજ યુગતા જાળે, અરે દિલ એજ વિસરજે	
કેના છે જાન જો જાણે, બધે કદી પ્રાણ પરહરજે	૬

શિશુનુ ગુરુ પ્રતિ લાડ. (ભેરવ)

૧૮

ના, ના એમ હુ તો વળી નહી ચાલુ	
શિશુ માન ધરે પગ નહી માડુ	ના,ના૦
અહીં કદક કાદવમા પડીયા	
રિથર કયા ચકી પાય રહ્યા લથડમા	ના,ના૦
દોરો આગળીયે પશ્ય ના ફાવે,	
હીડી ધૂળ નયન નહિ જોવાયે.	ના,ના૦
ઝીણી રજકણ વા ચકી ખહુ વાગે.	
વળી તાપ તરસ જૂખ તો લાગે.	ના,ના૦
નહી ગાઠી પરે પશ્ય હુ ખેસુ	
મન કોડીકુ એકલુ ના ગમતુ	ના,ના૦
રહે ખીક બરું રખે કોઈ અડે,	
પિતુ પાસ હસે વળી લાડ કરે.	ના,ના૦
“બમે ત્યારે” અધર સિમત માઠી કહ્યું.	
ઉત્સક ધર્યું શિશુ હર્ષ બર્યું	ના,ના૦

પરમાત્મા પ્રત્યે વૃત્તિ વિરહ. (ગરબી)

૧૯

બુદ્ધિ બળ સ્વતંત્રતા, યૈ ઘેલીરે,
 ત્યા વૃષ્ટી યોગર દમ, રહી યૈ હેલીરે
 વિરહ વ્યથા પીડે ધણી, યૈ ઘેલીરે,
 કંઈ જન્ય પ્રીતમની પાસ, રહી યૈ હેલીરે
 ચમક ચમક ચમકાવતી, યૈ ઘેલીરે,
 કંઈ ધસ મસી ધમ ધમ ચાલ રહી, યૈ હેલીરે
 ચમકતી દામિની ચોદીશે, યૈ ઘેલીરે,
 ત્યા જોતી ચાલે વાટ રહી યૈ હેલીરે
 અનાથ અબળા અકલી, યૈ ઘેલીરે,
 જાણી સતાયેલ ચોર, રહી યૈ હેલીરે
 તન્માત્રા ઈન્દ્રીય દેખીને, યૈ ઘેલીરે,
 અહકારે બુદ્ધિ અસેલ, રહી યૈ હેલીરે
 વિકળ બહુ રમણી બની, યૈ ઘેલીરે,
 રહી હાકતી કપતી કાય, રહી યૈ હેલીરે
 દયાળુ શ્રી ગુરુ દેવતા, યૈ ઘેલીરે,
 તેણે સાલ્ય કરી તે વાર મટી ગઈ હેલીરે
 અચરત પશુ ગુઝને અયુ, યૈ ઘેલીરે,
 શો કરે છે શત્રુ પ્રહાર, અજાણ આ હેલીરે
 યોગ બળે કરી મુક્ત, ત્યા યૈ ઘેલીરે,
 નવ પ્રતિતી તોય જરાય, અજાણ આ હેલીરે

કાકે ત્રાસ હજી છુટે, યૈ ઘેલીરે,
 કયે ને થર થર થાય, અજળ આ હેલીરે
 અતિ કષ્ટે રસ્તો કાપીયો, યૈ ઘેલીરે,
 અનુભવ અનદદ ને અપાર, અજળ આ હેલીરે
 સમીપ જતા માભર્યું, યૈ ઘેલીરે,
 સુખ ભોગવીયા ગતગળ, હશે શુ હેલીરે
 પુર ધણુ સનીતા તણુ, યૈ ઘેલીરે,
 રમ પ્રીતમ સામે પાર, હશે શુ હેલીરે
 દેખી પડી મરીતા મહી યૈ ઘેલીરે,
 કદ જય તણાતી તોય, પ્રિયા અલ્ખેલીરે
 નયન પ્રીતમની પાસ છે—યૈ ઘેલીરે,
 અવી કાઠે ઉર અનદ, પ્રિયા અલ્ખેલીરે
 પણ ત્યા તો ગુચી ગઈ, યૈ ઘેલીરે,
 નવ ત્યાથી જરા ખસાય પ્રિયા અલ્ખેલીરે.
 વિન્હ વધ્યો ત્યા યોગજો, યૈ ઘેલીરે
 રખે જય જરૂર કષ્ટ પ્રાણુ, પ્રિયા અલ્ખેલીરે
 અહી દેખવું ને તણી દાઝવું યૈ ઘેલીરે,
 શકાની પમમા શૂળ, પ્રિયા અલ્ખેલીરે
 આતે શળ કેવી હશે, યૈ ઘેલીરે,
 આ કોમળ છે મુજ પાય, પ્રિયા અલ્ખેલીરે
 રૂદન કરે છે રસિકડી, યૈ ઘેલીરે,
 કદ દગળુ જો દેહ થાય, મરુ અલખેલીરે.

કોઇ પ્રકારે યુક્તિયા, બે ધેલાર,
 પોહોચાડે પ્રીતમ પાસ, કહે અલખેલીરે
 અબળા દુઃખ દીક્ષમા ધરે, ચૈ બેલીરે,
 રનેલી વિણ કોને દાઝ, કહે અલખેલીરે
 બિચારી બાળા શુ કરે—ચૈ ધેલીરે,
 વસે હૃદય કઇ મહાગજ, કહે અલખેલીરે.

તારી નજર ક્યાં છે ?

(દશિ નાખી જીવ જો તુ કેળુ સગીપ તારી—એ રાગ)

૨૦

નૈદ્યના નિહાળનાર તારી નજર ક્યા છે ?

તારી નજર ક્યા છે ખોલ તારી નજર ક્યા ?

પ્રીત ધરી પ્રેમ કરી વાતનો વિચાર કરી

આપુગ કુટાઇ મરી હાય દુ ખમાહે—હો મૌદ્યનાં

જગ પગ વિરહે, મલન કરી નહે જાનો જે તન તાપ,

મગુ દશુ જ ખન, વિયધર ડખન, ઇપ્સિત આપો આપ

વિવેકના વિચારનાર હૃદય પૂર્ણ ક્યા છે ? હો મૌદ્યનાં

ખરો પ્રેમ.

(ગીતાર્થ ગયો ખ્યારો રે, હુ બણી ગભનાઇ રે—એ રાગ)

૨૧

હા હૃદય કેરી ભૂમિકામા અત્રપૂર્ણતા ખરી

અત્રપૂર્ણતા ખરી હો, અત્રપૂર્ણતા ખરી—હો હૃદય

નય । બિદુ પ્યારૂં પ્યરૂં, અહિને કષ્ટક ન્યરૂં ન્યારૂં.

ઉત્તર સુલટ દેખનામા, દિલકુ જાય છે દ્રવી

દિલકુ જાય જે દ્રવી ત્યા અશ્રુપૂર્ણતા ખરી-હો હૃદય.

શુદ્ધ ક્રિયા, બુદ્ધ ક્રિયા, કેવુ હૃદય તોરે ત્રિયા

આધેક પ્રેમ ઐક્યતામા અશ્રુપૂર્ણતા ખરી-હો હૃદય.

અલ્પજ્ઞાન અતિ હાણુ.

(આઠ હુ માત્રનીઆ બીકાનેસે — એ રાગ)

૨૨

અલ્પ જ્ઞાન ઉપજ્યુ નો અનર્થ છે ,

હો સમજ કાઠ-અલ્પ જ્ઞાન.

ગાભતુ જરી ન જાણે, વિપરીત દેખે

જરૂર ગાઠતુય, પણુ ગુમાવે ગર્થ છે , હો સમજ કાઠ.

માદ્યલીલા, રસિક કળા કયાથી

શિખવ્યું પટે પાપટ પહ વ્યર્થ છે, હો સમજ કાઠ.

આપ મતિથી યોગ્ય સત્ય ન માને

દુનય હાનિ થનાય ન સરે અર્થ છે, હો સમજ કાઠ.

અધિકાર.

(ગરબી).

૨૩

શાસ્ત્ર ને શાસ્ત્રનો સગ, નિર્ભય તેથી વીચરીએ.

પણુ અધિકાર વિનાય, પાર ન કમ ઉતરીએ

ક્રમ થકી ઉપર તો જવાય, જો સ્થિરતા થકી ઠરીએ
 નહી તો થવાયે હો બ્રહ્મ, દેખી ભયાનક ડરીએ
 અવલ મન વિણુ આધાર, અધનય જઈને શુ કરીએ
 હારે ખાવા જોયા થયુ શુ ગમાર, પાધરે પથ ન પડીએ !

તેથી કરીને મહારાજ સદ્ગુરુ સાચવજો
 સ્થાપિ યોગ લહે અધિકાર વૃત્તિ દાખવજો.
 ધીમે ધીમે દધ ઉપદેશ પણુ તો રાખવજો
 હો આ ભવસાગર અત નહી
 હો અત નદી ને આધાર નહી

હો સમય એકજ આપ અમને સાચવજો
 કરી કૃતાર્થ પ્રેમ પરિત સર્ગતિ શિખવજો.
 ઉરમા ઉપજે સશય પક્ષ પક્ષ, ચપલશુ મન ચળી જાય
 નિર્ણય કરવા મતિ નર એવી, તીક્ષણુ જે કળી જાય,
 તેથી કરીને મહારાજ૦

તન મનથી ધન તાનાવેલી, કટાક્ષ કાતાનાય
 મોહ મહા મન્સર પડી પકે, કટકમા કયમ થાય
 કયમ થાએ કહી પણુ તોય મુક્ત થવા જાહુ મથીએ
 પણુ અવિકાર વિનાય, પાગ ન કેમે ઉતરીએ

સાધન સ પતિ માહ સુધારો

અટકા, ભટકા ને સટકા વિચારો

અટકા ન અમને વધારો-વિનતી ભક્ષમા લીજો

પાત્ર નહી પવિત્રતા તોય કદ કદી

એ તો ગર્હાન નિજ ગાળ જો

અદ્ભુત યજ્ઞિ થકીરે ઉગા ને
 આપ હૃદયમા ગહીને પધારી
 સુદર ગુણ મતિ થાયે અમારી
 સાથે સદા ભક્તિ પ્યારી—નિર્ભય તેથી વિચરીએ
 પણ આધકાર વિનાય પાર ન કેમે ઉતરીએ
 શાસ્ત્ર ને શાસ્ત્રનો સગ નિર્ભય તેથી વિચરીએ

અન્નનિષ્ઠ ગુરુ દુર્લભ. (સોરઠ).

૨૪

એવા ગુરુ દુર્લભ દરિન આપે
 શ્રોત્રિયને અન્નનિષ્ઠ—એવા ગુરુ
 શિષ્ય તણા મતાપ હજે કોઇ
 વિરક્ષા એ તો દેવ ઇષ્ટ—એવા ગુરુ
 ઉધડે અતર્કિય નમનથી
 ધર્મિસત આપે અન્નનિષ્ઠ—એવા ગુરુ
 કૃપા ડટાદા એક અમૃત ગેરુ
 સદ્ગુણ કરે ઉપનિષ્ઠ—એવા ગુરુ

પદ્મ ના પત્તિ.

(બિગરી કૌન સુધારે નાથ ખીન —એ રાગ)

૨૫

મુક્ત થવા ઇચ્છે તો કામળ ફિલડુ માખણુ જેવુ રે
 કર્મ તણો ક્ષય કરવા નિશ્ચયે દાન અભય તો દેવુ રે

એથી સત્તર પણ સાધકને સાત્તિક થઇને રહેવું રે
 કઠણ વચન કદીએ નહીં કાને, મદ મનિ ના કહેવું રે
 કાળ તણી બલીહારી તેથી, શરીરનું દુખ રહેવું રે
 તો પણ ધર્મા કપટ તણને દયા ધરમમા રહેવું રે
 હળી મળીને એક થઇને પરસ્પરે દિલ પ્રીતીરે
 મદદ કરીને, દુખ હરીને, ગુણીયલ શુ ગુણ ગીતીરે
 એક કુટુંબી એમ જગતમા, નિર્ભય થઇ બિચરવું રે
 હરવું, ફરવું અન્ય જનોને, શિક્ષણમા આચરવું રે
 સ્વદેશ હિત સાચવવું એથી, ઉન્નતિ યત્ને રહેવું રે
 મમય તણી સાર્થકતા એમજ રાખી ભક્ષણ લેવું રે

શ્રી પરમ પ્રણ સ્મરણ.

(ગરબી-ઝીણા ઝમર વરમે મેહ —એ રાગ).

૨૬

એ દિલમા ધરીએ એક, એ દિલમા ધરીએ,
 હોજી પરમ આનદધન એક, એ દિલમા ધરીએ
 દિલમા ધરીએ, ભજીએ, સજીએ, દૈવી સદા શણગાર રે
 મન, કર્મ, વચને ગ્રહિયે સદાયર્થ
 સુખમા તો વગીયે—હોજી પરમઆનદધન એક—એ દિલમા.
 સહસ્ર મુખ ને સહસ્ર પાદ, શીશ સહસ્ર દ્વી જૂજ રે
 અગમ નિમમ સચરાચર પોતે, નિર્ગુણ શાશ્વત રૂપ
 સ્થિર જઇ ત્યાં હરીએ—હોજી પરમ.
 કામ ક્રોધ અરે ભોભ મહા મદ મત્સર મોહકરૂપ રે

પ્રગટ કરી જગ આપ નિભાવત. બસી યજ્ઞવત બૂપ
 નગહરિ એ નમીએ—હોજી પરમ આનંદ
 નટવર નાગર સાગર શ્રી હરી, એ પ્રભુ પૂગણુ કામ રે
 રસિક ડાળો, છમીસો છોગાળો, મન મોહન ધન શ્યામ
 બ્યાપક શુ વદીએ ? —હોજી પરમ આનંદ
 શિવ દર્ગી 'અત્મા' હૃદય વરૂ જગ અગ્નિ મન જડરૂપ રે
 ચૈતન્યધન પગ પક્ષી મહુએ બામન નંત કોઇરૂપ
 અમત સિયન એ—હોજી પરમ

જગદ આ સ્તુતિ.

(વસતતિસકા).

૨૭

દેવી મમરૂ બગવતિ તુનગ બાગિ,
 હે અમ માત કરણા કર દામ બાણી,
 તુ તેજ કાલિ અતિ રૂદ્ર રૂપે જણાણી,
 રક્ષો સદૈવ અમને તુનગ બાગિ ૧
 તુ તે સરસ્વતિ મન વિમળા વિશેષ,
 આધાર ભદ્રા ધન નદમી ગૃહે ગૃહે છે,
 ગૌરી શિવા સકળ ધત્રા અપાર માતી,
 રક્ષો સદૈવ અમને તુનગ બાગિ ૨
 દુગા, ઉમા, મહિષમર્દિની બળ્ય તેજે,
 નિભાવ તુ જગતને ધરી દાવ્ય રૂપે,
 રનેહે વળી શિશુ તણી સ્તુતિ ઉર આણી,
 રક્ષો સદૈવ અમને તુજા બાગિ ૩

આત્મ ચંદ્રોદય અભિલાષ.

(સારંગ-પ્રાનને કિડોળે ઝુને કૃષ્ણ ગોપાના— એ રાગ)

૨૮

વિનસ વિનસ મમ આતમ ચદા
 આતમ ચદા પ્રગટ સુખ કદા   વિનસ૦
 આ રતુ ગ્રીષ્મ તૃષા બહુ લાગ
 ઝેરી લૂ વરસે ગળુ તો સુકાયે
 વા બધને વળી થાયે બફારે
 તે થકી વ્યાકુળ છવ મુગાયે   વિનસ૦
 અમૃત ઔષધિ મળવ ॥ તુ
 આતુર છવ તપાયે ગુ ઝગી તુ ?
 કિરણુ મુધા રતનાકર પીરા
 કુ અથડાવે મથે લા રમીશુ   વિનસ૦

અનુભવ આચારમાં મુકવાનો બોધ.

(ગરબી.)

૨૯

એક બુદ્ધિ હૃદય બીજીરે સ મોગે સુખી થઈએરે
 જ્ઞાન વૈરાગ્ય વાનુરે વૃથા કહી શુ કરીએરે
 ભેદ લાવ અતરથીરે, બુદ્ધી જાધને રમીએરે
 પેતાવત સહુ પેખીરે, સદા સમતા ગૃહીએરે

સર્વરૂપ થતા એગરે, સદા શિવરૂપ રહ્યું
 પછી કોણ કહે શું છે રે શાને માટે એમ કહ્યું
 ક્રિયા વ્યાપાર કલ્પનરે અકલ્પન બ્રહ્મ બજેરે
 થાયે પ્રત્યક્ષ એમજરે, ત્રિપુટી ત્યા બાનતજરે
 તિવ્ર ભાવ સવેગરે, ગળી જઈ જ્ઞાન મહીરે
 મુક્તિ શાશ્વત નિર્ગુણરે, ઉપાસક થાય અહીરે
 માટે સગલ થઈનેરે, ધરીત કમવાર જવુરે
 યમ નિયમ સપત્તરે, બજન પ્રભુનુ કરવુરે
 દેવ, પિતૃ, મનુષ્યનુરે, ચડયુ રણ જાય ચડયુરે
 લઈ સસાર ત્યાગીરે, તેને દુખ જાય પડયુરે
 વૃત્તિ સર્વ અનુકુળરે, કરી માફ પગહરીએરે
 રત વર્ણાશ્રમ ધર્મનરે, અનુસરતા રહીએરે
 અધિકાર મળ્યે સહુરે, એની ગેળે જાય મળ્યુરે
 કૃણ ઇશ્વર અર્પણરે. કરી તપ યજ્ઞ વિધિરે
 દાન ઉપવાસ અર્ચનરે, રીઝે હરી સર્વ નિધિરે
 જો પ્રકાશક વિશ્વરયોરે, હૃદય પરમાત્મ રતિરે
 જય શ્રી ભૂતિ ઐશ્વર્યરે, વસે ત્યા સદાય ધૃતિરે
 એ અખ્યાત્મ પ્રસાદીરે, જાણુ શુ રહ્યું કહીએરે
 યાચુ એહ કૃપા નિધિરે, અનુગ્રહમા રહીએરે.

કુરુક્ષેત્રમાં અર્જુન પ્રતિ શ્રી કૃષ્ણે કથેલો કર્તવ્ય યોધ.

(સોરઠ -ઉપકાર ભુવ નગ નગણા- એ રાગ)

૩૦

તુરત તુરત તુ બળવ ફરજ તારી પ્યારા.

આશા નિગરા નડે એ પ્રસંગે.

ધીરજ ધરાતે ચલાવ—ફરજ તારો પ્યારા

દાતા ભગત હનીના શરવીર

કરે રણક્ષત્ર પડાવ—ફરજ તારીં

અપ યશ યાગે મુખદ્ તેથી મૃત્યુ

ભિતી રહે નુ ભગ્ન ? ફરજ તારીં

આ ભૂમી અર્થ થત પાનમાત્ર

શ્રેય સુમાગ સગ્ન—ફરજ તારીં

અરે હા ન નાંજે હનુએ જુએ શુ ?

સ્વદેરાભિમાન લગ્ન ?—ફરજ તારીં

હુ અતે માત્ર કલ્પે પગદરતુ

સમજ ન શીરા ઉઠવ ?—ફરજ તારીં

સ્વાર્પણ ભવ્ય પરાક્રમ તજે

રિપુ દગ મઘ હરાવ—ફરજ તારીં

આણુ આણુ મગતા પરપર કિપજયુ

ભારો બ્રહ્માઃ ભરાવ—ફરજ તારીં

આપણુ એક સહુ અવિનાશી

રે મુખ તેજ દીપાવ—ફરજ તારીં

બોધક શિક્ષા ઐક્ય બતાવે
 સાહસિ કર તુ બતાવ—ફરજ તારીં
 શાસ્ત્રી પુરાણી સફળ તુ વેદાન્તિ
 અમથો ન કર જો ઉઠાવ—ફરજ તારીં
 તન મન ધનથી ઉઠો સહુ કામ
 વિધિ ભાલ રૂડુ છે ઝગાવ-- ફરજ તારીં
 ॐ શાંતિ શાંતિ શાંતિ શુભ ભવતુ

આનંદ ઉદ્ગાર પુષ્પમાળા. (વસ તતિસકા).

૩૧

આજે ચડયુ હૃદય હર્ષ તણા હિંડોળે,
 તેને પુન પુનરપિ સ્મૃતિ તે નચાવે
 અનર્ઝરો ઉભવતા મગ્ન શુ રાગે,
 આરોપશુ અહીંથી આ ઉર માળ આજે ૧
 શ્રી સદ્ગુર તણી કૃપા થકી મર શાંતિ,
 એવી મનોહર અતિ રમણીય કાતી,
 નિહાળજો દગ અહો તુજ ભાગ્ય માગ
 આરોપશુ અહીંથી આ ઉર માળ આજે ૨
 તે કલ્પના ચરણ છદ રસાગ ગીતો,
 હો ધન્ય ધન્ય તમ તો ગુર પામ પ્હોચો,
 આ સ્ત્રૂળ તો સગીપ કયા નહી પુણ્ય કાકે,
 આરોપશુ અહીંથી આ ઉર માળ આજે ૩

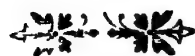
શ્રી હૃદ આજ ઉર માળ સુખે સ્વીકારો,
 ને મસ્તકે કર મુકા શિશુને રમાડો,
 માયું સુખે સમર સત્ય અખંડ કાળે,
 આરોપશું અહીંથી આ ઉર માળ આજે ૪

સાયુજ્ય ભક્તિ. (ધમાલ દાનરો).

૩૨

હો હૃદય શાને તુ ઉદ્દેગે સતાવે,
 ગુરુદેવ દુર કયા છે તુ યી કયાયે,
 કયમ આમ હા શ પ્રીત થઇ જાયે,
 તો તો વિગ્ધ વ્યથા કયમ વર્ણવાયે ૧
 જરી જોની કયમ તપે છ ત્રિવિધ તાપે,
 જરં પ્રિયતા સ્વરૂપ તાર વ્યાપે,
 હા એ મત્સ છે સાક્ષાત્ શ્રી ગુરુજી,
 જોએ પામરોને અ ધતા રહેજી ૨
 જિમિર ભારકરે અસાની કયમ રહેશુ,
 હૃદય તારા પાય તો પૂજશુ,
 જઇ અનન્ય ગુણ સર્જને ગ્રહીશુ,
 હો હૃદય ખેચી ગુરુદેવને, રમીશુ । ૩

શ્રી હરિ ૐ

પ્રેમ લક્ષણા. (ધમાલ કાનરો)

૩૩

લાગોછો પ્રીતમ પ્રાણથી પ્યારા
 પ્રાણથી પ્યારા હો પ્રાણથી પ્યાગ
 માગુધુ એટલુ થાશે ન ન્યારા—લાગોછો
 સયોગમા દીન જાય મુખાળા
 થાયે વિયોગે વિગ્ધ કેરો જવાળા
 માટે ન એવા કરો કંઈ ચાળ —લાગોછો
 આપની સગે અસૌકીક રગે
 હુ તો રમુધુ અતિ શુ ઉમગે
 પ્રાણપતિ હો મારા હો પ્યાગ—લાગોછો
 કાતિ નેઉ લા કોટી કંઈ લાગે
 બાલ વિશાળ તિલક ગુ મિગાગે
 નયન વિલાસ તણા ચમકાગ—લાગોછો
 મધુર હસોછો ચતુરશા ચિતારા
 પ્રેમિક પૂરા રસિક રૂપાળા
 મનહર મુર્તિ છુપાશે ન પ્યાગ—લાગોછો
 હવે ન છોડુ થઇશુ હડીના
 ગાત્ર તો મારા થયા છેક દોસા
 આપની આપ નિભાવો છપ્પીના—લાગોછો

સામીપ્ય.

(પિલુ કાનરો—ઇસ તન ધનકી—એ રાગ.)

૩૪

સનમની દૃષ્ટિ સ્નેહે ભરેલી
 સ્નેહે ભરેલી હૈ પ્રેમે ઠરેલી—સનમની૦
 રસમય વાણી નવીન સુધાકર,
 કર્ણામૃત પ્રિય કેલી ગમેલી —સનમની૦
 ઇન્દુમુખી સ્મિત હાસ્ય કરતી,
 ધવસતા કુદ ધરેલી હરેલી —સનમની૦
 સુદરતામા એ શોભે સુવર્ણી,
 મદ ગતિ શી રહેલી નમેલી.—સનમની૦
 અ તર હૃર્મી ઉછળતી ઉછળતી,
 દેએ ચચળ દગ રેલી ઝરેલી —સનમની૦
 શિતળ લાગે અમૃત સિયન,
 નવલ કિશોરી નમેલી ગમેલી —સનમની૦
 આનંદ અશ્રુ ઉ ના સમાયે,
 જુક્તી શી દૈવે જડેલી ધડેલી --સનમની૦
 અનુપમ સૌહર્ય હૃદય વિહારો,
 નખશીખ તાલાવેલી તપેલી —સનમની૦
 પરમાત્માની પવિત્ર છત્રીની,
 હૃદય વિભૂતિ પડેલી ખરેલી — સનમની૦

આવિચળ સત્ય.

(પિલુ કાનરો—ધસ તન ધનકી—એ રાગ.)

૩૫

ઓ પ્રભુ આ તો છે તારી નવાધ
જુક્તી કરી નહી જાળવ્યુ કાષ—ઓ પ્રભુ
સાધન ઘટીત ન થોગ્ય તે આપ્યુ,
તોયે ચતુર નર જાય ચળાધ—ઓ પ્રભુ
શસ્ત્રનો ધા તે શિરપર કાધો,
તોયે શરા નરની તો સવાધ—ઓ પ્રભુ
જાહેર જગમા જુક્તી ઘણી પણ,
ભાડ તણી તો સદા છે ભવાધ—ઓ પ્રભુ
રસિકને નાખ્યા તે રસના વિરહમા,
તોયે સદા રગ જાય રેલાધ—ઓ પ્રભુ
નિત્ય પ્રમાદી લા સજ્જન શાળા,
તોયે મૂંઝવણી રહી મૂંઝાધ—ઓ પ્રભુ
હૃદય કોધી લા નવલ કીશોરી,
તોયે કઠોરથી ન એ તો કળાધ—ઓ પ્રભુ
દીપ પ્રદીપની પાસે અધાર,
તોયે અધિક છે બધે સુખદાધ—ઓ પ્રભુ
કાઠીલાને પારણ છે પણ,
પુત્ર તણી તો ખીજે છે વધાધ—ઓ પ્રભુ
ભક્તી તો જગતની હાસી ઠરી પણ
ભક્તની તોયે રહી છે ભલાધ—ઓ પ્રભુ
તાવી તપાસી ને ખૂબ દીપે પણ,
આખર જાત સુવર્ણ જણાધ—ઓ પ્રભુ

દગ વિલાસ.

(રાધા તેરે અગમે' પુલનકી બહાર હૈ).

૩૬

દેખો યે મેરે પ્યારે દગનકા વિલાસ હૈ,
દગનકા વિલાસ હૈ દગનકા વિલાસ હૈ દેખો—
દેખત દેખત સૂઝ ન પરત હૈ,

મદલર મસ્તી—દગનકા.

ચેહી મેરે પ્યારે ખલક સખ ખેસે
નયનસે નચાવે—દગનકા વિલાસ હૈ
ઉસ સગ રગ જામલ હૈ નિશ દાન,
કપી ન ગિસરાયે—દગનકા વિલાસ હૈ.

અપર કધ મુજકુ ગમત નહી દિલમે
ફકક ફિરતા હુ—દગનકા વિલાસ હૈ
મઝમેમે રહેના દિલ ન દિલગીરી,
અખતો હૈ ફકીરી—દગનકા વિલાસ હૈ

મે તો જાનુ સારી મીલી હૈ બાદશાહી,
અલખસે જો પારી—દગનકા વિલાસ હૈ

કીસીકી ન પરવા કરત હૈ દીવાની,
મસ્તાકી યહ ખુમારી—દગનકા વિલાસ હૈ

ચેહી નુર દેખે કપી ન ગમ હોવે,
કુખત દરીયાવે—દગનકા વિલાસ હૈ

રસમે રસ મિલે સખી હૈ રસરૂપ,
સવિત્ત સે વિલસત હૈ—દગનકા વિલાસ હૈ

સુખીન ઉસમે કપી ન ગમ પાવે,
અગોચર અનુપમ હૈ—દગનકા વિલાસ હૈ

શ્રી સ્તવન ચંદ્રિકા.

૬૯ મૂર્તિમાં અનુરાગ.

(સિદ્ધાન્ત કાવ્ય.)

મૂરતિ શૌ મનદર નિલ લલયાવે,
 દિલ લલયાવે ને ઉર કાઢ આવે, મૂરતિ-
 વિજયા સધળે થઇ શુભ કામે,
 ભક્તિ રસ ભરપૂર કંઈ ભાવે, મૂરતિ-
 શોભિત આકૃતિ છે તન તેજે,
 ભવ્ય વિભૂતિ લલાટ ઝગાવે, મૂરતિ-
 દિવ્ય અનુપમ સુદર શોભા,
 વ્યાપક શાંતિ શી દેહ દીપવે, મૂરતિ-
 શાશ્વત રૂપે વિલક્ષણ કાતિ,
 શ્રી હરિહર શિવ જ્યોતિ ઝગાવે, મૂરતિ-

ગુરુ કૃપા યાચન.

(સોરઠ).

ત્રિવિધ તોષે તનકુ તપાચે, શિવજી હાયા તમાગી ગુરુજન — ત્રિવિધ-
 શિશુ ગણીને સભાળો જરૂર કાઢ, છીએ અનાથ, શિરતાજ મુક્તજન.
 ત્રિવિધ-

સહગુણી શીત સ તોષે વિશુદ્ધ રનાત, તેવી કંઈ મળ કાઢે મુક્તજન.
 ત્રિવિધ-

આવગણન કૃષ્ટ

(ભેરવી—તખ્ત મે પુ મમજે સાય પ્યારા તનરે)

૩

સખ્ત તાપે શૂન્ય લાગે નાથ માફ મન રે, (૩)
 ચચળતામા શુ નહિ થાય ભ્રમ,
 બહિ ડસે, કોણુ ધસે આપ વિણું રે (૩) સખ્ત૦
 પરવશ પ્રીતી જન શુ વિચારે,
 શબ્દ, સ્પર્શ, રૂપ, રસ સાથ ગધ રે (૩) સખ્ત૦

અનુગ્રહ મેળવવા ગુરૂ પ્રાર્થના.

(ભેરવી)

૪

દર માહે નિત્ય ગુરૂ વેળનાથ વાસો,
 વૈજનાથ, વેજનાથ, વૈજનાથ, વાસો ઉર૦
 પૂરણુ બ્રહ્મની ના ન પસારી,
 ન્યૂન શરચ્ચદ્ર પ્રભા એમ અજવાસો (૩) ઉર૦
 અધ છોએ ને વળી વચમા શુ અતર,
 ગૂઢ સરલ મૌન્ય વાણી આપજો પ્રકાશો (૩) ઉર૦
 શ્રી હરી હૃદય કમલ વરા પ્યાગ
 દૂર રહ્યા તોય દિશા દિન રાત ભાસો (૩) ઉર૦

શિવ સ્તુતિ. (ગજલ)

૫

શ્રી હરિ ઝંકાર શિરનામી, અખિય આધાર હે સ્વામિ,
ત્રિગુણ શક્તિ ઉમા પ્યારી, કળા તારી ગતિ ન્યારી
પ્રકાશક બુદ્ધિના દાતા, સદા સર્વમ્ છે માતા,
અકળ લીલા બસીદારી, કળા તારી ગતિ ન્યારી
પ્રણમીએ પ્રેમથી જેવા, સદા ફળ અર્પતા તેવા,
રમ્યા રચના ચમત્કારી, કળા તારી ગતિ ન્યારી
લજનમા ભાવના દેવી, મતિ સ્થિર ત્યા કરી દેવી,
વિશુદ્ધિ સત્ય ગુણધારી, કળા તારી ગતિ ન્યારી

ગાયત્રી મહિમા.

(દાનનો દયાળ છોડી કેને શરણુ જાવુ—એ રાગ)

૬

ગાયત્રિ છંદ ગાય તુ જરૂર શુદ્ધ થા,
જરૂર શુદ્ધ થા તુ, ત્રિપદાને સેવતા —ગાયત્રિ
લક્ષ લઘુ એજ સવિતારી સચ્ચાન,
પુષ્ટિ તુષ્ટિ પ્રાપ્તિ બલ એજ ગુણુ ગા —ગાયત્રિ
ધર્મ, અર્થ, કામ, પુરુષારથ નિશ્ચયે,
મુક્તિ મળે, સર્વ ફળે, વેદ વાક્યમા —ગાયત્રિ.

જ્ઞાન માર્ગે ઉડવાનો પ્રયાસ. (સાચી પ્રીત પ્રભુ તુમ સગ જોડી—એ રાગ)

૭

આ ચંદ્ર જાણે હજી શર્વરીન, આસ્વાદ આપુ ધરી પ્રીતડીને,
આ બહાણુ વાયુ શશી અસ્ત થાશે, સધ્યા સમે ખામ વિજોગ થાશે. ૧
પાછા મળીશુ રહી એમ આશે, બધાયલો જે ગુણ દોરી જાશે,
અમ્યુત ને તેથી વળી નિરાશે, હા દૈવ કેવો દુ ખમા નિશાસે. ૨
આ તે કળા શી ક્ષય પામતી છે, તારી નિશા શુ અતિશે રતિ છે
રાહુ ગૃહે તે વળી દુ ખ સહેવુ, સસાગ માહે સુખ સ્વપ્ન જેવુ ૩
જો ઉર્ધ્વ શી દીપક જ્યોત જાએ, સ્નેહે પડેલી નિજ પાપ ઉડે,
પોતે ધરી ઉજ્જવળતા પ્રકાશે, દુ સગ તે કળ્લલ ખૂમ બાસે ૪
વાયુ બધે ચચળતા વધારે, ભિતિ નશીએ લખી હાય મારે,
ને આ વળી સુદર રમ્ય સ્થાને, લોકો વળી સુદરતા વખાણે ૫
સાક્ષાત્ મારી નજરે સહુએ, વિહાર જેવા ઉપભોગમા એ,
આયુષ્ય જોતા વહી જાય કેવુ, નિર્વાણ મુક્તિ પદ શાત રે'વુ. ૬

અંતરાત્મા દર્શન

૮

નિરખી લે અતર્યામી રે, મનુ'ય દેહે નિરખી લે અતર્યામી,
બાજી ગઈ તે હાથ ન આવે, અવસર આ કયાથી પામી રે.—મનુષ્ય૦
ગાફલ રહી પળપળ તુ ગુમાવે, વીતે વરસ રહી ખામી રે—મનુષ્ય૦

તુચ્છ વિષય છે જાણી તજી દે, ભક્તિ બજનમા રે જામી રે —મનુષ્ય૦
શિવ! શિવ! હર! હર! સમર નિરતર, અનત સુખમા આરામી રે.
મનુષ્ય૦

શિવ સ્તવન. (તોટક)

૯

હરનાથ સદા શય પાણિ રહ્યા,
પડખે વળી વામ ગિરી તનયા,
શિવ જ્યોતિ અલૌકિક શાંતિ વહે,
નમુ એક ત્રિલોચન કામ દહે —૧
સુખદાયક શબ્દ સદા બજતા
હૃદયે વળી ધ્યાન સદા ધરતા
સ્મરતા ક્ષણે તોય પ્રસન્ન રહે
નમુ એક ત્રિલોચન કામ દહે —૨
ગુરુગજ સદા સર્વશ ઇતા
કંઈ વેશ વિચિત્ર રહ્યા ધરતા
તદપિ બવરોગી શુ શોધ લહે
નમુ એક ત્રિલોચન કામ દહે —૩.
મૃગ ચર્મ ધરે શુ પ્રસન્ન રહે
વળી અગ વિભૂતિ સદાય ધરે
પ્રણીરાજ વિભૂષિત શકર હે
નમુ એક ત્રિલોચન કામ દહે.—૪.

નિલકઠ તમે દુખ ભજન છે
હર પાર્વતિ નાથ નિરંજન છે
શશિ મૌલી જટા મહી ગગ ચહે
નમુ એક ત્રિલોચન કામ દહે —૫

વિક્ષેપ દૂર કરવા વિષે.

(કલ્યાણ)

૧૦

રહી જાયે તારે શુ દિલ અટક અટક,
ચાલે ચેતીને ચતુર નર ચટક ચટક
યમ નિયમનુ અગ, રહે યોગીજન સગ,
પીડે જેમ, ના અનંમ, શુદ્ધ થાય જેમ ગગ
યદ કુશળ યોગાનુગામી સટક સટક —રહી૦
યુક્તાદાર, વિહાર નહી, જે કર્મની ચેષ્ટા યુક્ત,
યુક્ત નહી જે સૂતા જાગૃતી, માહે તે કયમ મુક્ત ?
એવો અગમ છે પથ, લણી જન્ય ભસે ગ્રંથ,
ગુર કૃપા ગુણવત, થાયે નહી તો પ્રપચ
તુટી દોરી ટીંગાઈ રહ્યો ભટક ભટક.—રહી૦
ચ પકવરણી, ચ દ્રમુખી, ચિત્ત ચિત્ર વિષે નવ ચ્હાય,
અનન્ય નિષ્ઠા અતર વૃત્તિ, ક્ષણ ક્ષણ નિશ દિન થાય
પ્રાપ્ત પરમ આનંદ, હુટી જાતા સહુ રૂદ,
રમે યોગીજન વ્રત, ગતિ શીઘ્ર કે ન મંદ.
ઉડી જાયે જગત્ સાગે ખટક ખટક—રહી૦

નિર્મિત લલાટ લેખ.

પહાડી—સદા સ સારમાં સુખ દુ ખ સરખા માની લખએ)

૧૧

નિરમ્યુ જે લલાટ છે અવશ્ય તે થવાનું,
અવશ્ય તે થવાનું જરૂર ના જવાનું —નિરમ્યુ.
તિવ્ર જે સવેગ ને પ્રારબ્ધ ભોગ માનું
જે વિધિ લખેલ છે પડેલ કોમ્પ પાનું
તે નિભાવ, સરલ ભાવ, તપ તપાવ શાનું? —નિરમ્યુ.
સુખ દુ ખ રહેજે સાપડે, કલના કર ન વિચાર,
બુદ્ધિ કર્મ અનુસરે, મ્વનત્રતા ન લગાર
લગાર પણ મુક્ત પ્રકૃતિથી ના થવાનું —નિરમ્યુ.
જ્ઞાની નિજ સ્વભાવ તેમ ચેષ્ટા કરે તેવી,
પ્રકૃતિ પ્રધાન વશ સર્વ ક્રિયા કેવી?
એ અપાર, ચમત્કાર, બનાત્કાર થા દ —નિરમ્યુ.

આત્મવૃત્તિ બોધ.

૧૨

બહુ અકળાવે તે મન વશ કરવું, પત્ની સમગ્ર સ ગ પાછું કરવું —બહુ.
સમય ચુકાવ્યો આટલો તેથી, ઝટ ઝટ વૃત્તિ નિરોધે —બહુ.
પળપળ આત્મ નિરીક્ષણ કરવું, વાસનાને સરકાર શોધે —બહુ.
ગજબ ક્યો છે, અજબ ગતિ કેવી, ધરી ધ્યાન આત્મ પ્રબોધે —બહુ.

બ્રહ્મ સત્ય જગન્મિથ્યા.

૧૩

જરૂર જાણુવું જે જગત્ નથી સાચુ (૨)
 કલ્પોલ એ ચિદ્ સાગર, માહે અનુભવ દૃષ્ટિ
 પ્રગટ કરી વાચું.—જગત્ ૦
 અનત સ્વરૂપ થાયે, સ્થિતિ લય ઉત્પત્તિ જેમા
 દિસે નવ કાચું —જગત્ ૦
 અખૂટ ભડાર આગળ, દેખું પછી કયમ રક
 થઇ કયાઇ વાચું —જગત્ ૦
 સદ્ગુરૂ સાચી સમાધી, આધી, વ્યાધી, ઉપાધી
 રહિત એક રાચું —જગત્ ૦
 કૃત્ય કૃત્ય ને ધન્ય ધન્ય, આ નિરતિશય પ્યારૂ
 પ્રસન્ન થઇ નાચું.—જગત્ ૦

અવિદ્યા પ્રાબલ્ય. (પિલુ)

૧૪

અનાદિ અવિદ્યાએ આ શુ રે કીધું
 મારૂ મારૂ કરી પ્યારૂ સુખ માની લીધું —અનાદિ ૦
 મરે ને પછડાયે પણુ સગ ન તૂટે,
 ભરમ ભમાબ્યો લાગ્યો છદ ન દૂરે —અનાદિ ૦

મન માન્યું મુખ ફાળ્યું, વચન વિલાસે,
ખબર નથી જે આમ કુંઠે ઉડી જાશે.—અનાદિં
અહીંથી તહીં ને અહીં, ફરતા શી આશે,
ભ્રમણુ ન સ્થિર મતિ, શિવ કયા પ્રકાશે?—અનાદિં
ચતુર ચચળ ચિત્ત પણુ નવ ચેતી જાણે,
દયા દુ ખીયારી દશા, જરી ન પ્રમાણે.—અનાદિં
વિપત સપત ને સપલમા વિપત સાચે,
અમળ વમળ પડ્યુ થન થન થન નાચે.—અનાદિં

ગુરુ શરણુમાં અભીષિતા.

(ધનાશ્રી)

૧૫

પ્રગટ રહ્યા છો વૈજનાથ હૃદયમાલી પ્રગટ રહ્યા છો વૈજનાથ,
ઘટપટ વ્યાપક નિય ત્રિભુ પ્રભુ, છોજી અનાયના નાથ —હૃદયં
રંક છીએ તો હવે આપ નિજાવો, શિરપર મૂકી હાથ —હૃદયં
મૂંઢમતિ ગતિ અદ્ય ન મુજને, રાખા સદાયે સગાથ —હૃદયં
સત્ય સરસ મૃદુ હિતકર વાણી વસો વિમળ ગુણનાથ —હૃદયં

શાંતિગાન.

(આશાવરી)

૧૬

શાંતિ શાંતિ શાંતિરેવ શાંતિ શાંતિરી
રી શાંતિરિ તિ શાંતિ હો, પ્રસાદ પુષ્ટિ પુષ્ટિ હો

અનુષમ પ્રભાવે હો, રિ શાંતિ શાતિરી
 પ્રગટ શિવ જ્યોતિ; ગુથત મન મોતિ
 શોભિત કળા યોગી, અલક્ષ ગતિ ગોતી
 ઈદિવર નયના સુદરી દિવ્ય જોતી
 અલક્ષલટ છોડી, ગણે જે તુચ્છ કોડી
 હાણિક છે દિલે ધરી, સદાય એક શ્રી હરી
 પર પદે વિચાર હો, રી શાતિ શાતિ શાતિરી.
 જ્યો પ્રકાશ મનહર કંઠ, થન થન નાચત અગ,
 પક્ષરી ચંદ્ર પ્રેમની, વિલસત શો મુખ રગ-
 નિશદીન વિલસે, મહમદ હિલસે, ગુરૂ ગતિ મિલસે —શાતિ
 શાતિ હર હર શાતિ, શિવ શિવ શાતિ-શાતિ શાતિરી
 અવળ્ય છે અગાધ છે અસીમ ને અપાર હો
 અરૂપ સાહ્ય શ્રીદરિ પ્રસન્નતા શી કાતિગી —શાતિ૦

હતિ શ્રી મત્તનચદ્રિકા સમાપ્ત

અનેન કૃતેન શ્રી મદ્ગુરૂ દેવતા પ્રીયતા નમમ
 શ્રી સદ્ગુરૂદેવપૂર્ણમમ્તુ.

ૐ શાતિ   શાતિ   શાતિ

આ ચોપડીના અગાઉથી આહુક થઈ ઉત્તેજન આપનારનાં નામો નીચે પ્રમાણે છે:--

પ્રત.	નામ	પ્રત.	નામ
૧૬	મોહનલાલ ત્રિભુવન દવે	૮	રા દેવશ કર પ્રાણજીવન.
૧૬	નરભેશ કર જગજીવન દવે	૮	ભાનુશ કર વીરજી ભટ્ટ.
૧૬	જમજીવન જેઠાલાલ દવે	૮	ચુનીલાલ ભાઈશ્વર કર ભટ્ટ.
૧૬	સોમનાથ કલ્યાણજી રાવળ	૮	દા જીવરાજ કાલીદાસ
૧૬	પ્રભાશંકર મહાશય કર ઠાકર	૮	રા ગિરધારી પ્રેમજી
૧૬	રા દેવનંદ રણછોડજી	૮	રા સોમચંદ મોતીલાલ.
૧૬	વ્યાસ ત્ર્યમકલાલ મુલજી	૬	પ્રીતમલાલ ભાઈશ કર
૧૬	જટશંકર નરમિલ ત્રવાડી	૫	હરિલાલ ગિરધરલાલ મકોડી
૧૬	ખીમજી વિશ્રામ દવે	૫	અમૃતલાલ નારાયણજી દિબેદી.
૧૬	જટશંકર પુરુષોત્તમ ભટ્ટ	૪	રા જગનલાલ ગોવિંદજી
૧૬	દા હેમરાજ ભગનજી	૪	જટશંકર વીરજી રાવળ
૧૬	રા. હીરાલાલ રામજી	૪	જટશંકર રામચન્દ્ર દવે.
૧૬	દા નારાયણજી દામજી	૫	ખીમશંકર ત્રિભુવન રાવળ
૧૦	ત્રવાડી પ્રભાશંકર ચંક્રભાઈ	૪	અમૃતલાલ વૈકુંઠરામ
૧૦	ત્રવાડી ભાનુશંકર પોપટભાઈ	૧	અમૃતલાલ આણંદજી રાવલ
૮	ત્રવાડી નારાયણજી વજ્રેચામ		

ગ્યનારની અસલ ધનવાળા રાગોનું સ્વા
રહી ગયેલી ભૂયો માટે ક્ષમા કરી, સૂચારી,
અને તે ગાયનોનો લેક્ષ્યાથ હૃદયગમ્ય કરવાને
કલ્પોમ્ .

અષાઢ શુકલ ૬, વિ સ ૧૯૭૦ એક

પ્રસ્તાવિક.

સુશીલ સુંદરી.

(જા જા ધૂન જાણી તુજ વાણી રે—એ રાગ)

૧

હારે આવ્યો આવ્યો અવસર લે જાણી હો

શાણી તેને મુનયના પ્રમાણી

પગપં પગલે પતિને અનુસરે, વંચે વચને પીયુને ખુશી કરે,

હશી મળી હેને, પ્રીત આણી હો—શાણી તેને.

સુખના દુઃખમા સદા એક સરખી, વદને વિલસે પ્રમદા દરખી

પરખી શકે પ્રિય વાણી હો શાણી તેને.

દેખી અવરતા મનહર વસ્ત્ર શુભાર સોળે કળા હો,

સ્થિતિ કુળ ધર લાજ વિચાર શોભતી ચ દ્ર કળા હો,

વહાલ વાલમ શુ વધી ગય, અળખે શિક્ષણ સાર

ગોરી ગમતી કરે વળી વાત, રાખત લેશ ન છાનુ

એની તન મન અરપે, શિશ સમરપ

સુદરી દીપાવ કુળ દેહને ધરી, તેહ તણી માત ધન્ય ધન્યતો ખરી

ત્રિયા એક
 .ર્ગ દૂર નહીં દેખ
 દહેર માણી હો—શાણી તેને૦

વસત બહાર. (સોહણી-વસંત).

૨

આ વસત સખીરી," આતુરતા અમ પ્રગટી અધારી
 તુર બુદ્ધિબાળા બિચારી વ્યાકુળ બહુ અકર્ણાય,
 ધ્રુ માધવ માસે વિયોગી, પીયુ પીયુ ઝખત પ્યાસ લખીરી—જય૦
 પ્રતી મોહક મજરી સાથે, મસય સિતળ વા વય,
 બકુલ અગોષ પ્રિય ગુલતાશી માલતિ મન મુઝાવી રહીરી—જય૦
 જામ જુમ નવ મલિકા કુજે, કુસુમ ખીલે શી સુવાસ ?
 આ તડવર આબ્યા જે નવ પદ્મર કુપળીયા દીશી રકત યધરી—જય૦
 આ એ ગુનાબ મનોહર મારે, પ્યાડ છાટે મકરંડ,
 નવલ ધવલ આજા વસ તે સોહે, ગાદનિ માહે ચિત્તર સખીરી—જય૦
 રવેન ફિરણ ચદ્રના અમી ઝરતા, અ પક વરણીને ચ્હાય,
 ગોરા ડપેરી ગાલે પડતા, મદભર આત મલુણી બનીરી—જય૦
 કેસર ચદન નિલક લજાટે, ચદ્રક ઝગઝગ થાય,
 વેણી ગુથી મદમા મદ ઝરતી, મદ મતિ રતિ ધૂન લરીરી—જય૦
 પ્યાગે વિના પ્રમદ્દા નવ લેખે, ફાગણ ખીલ્યો બહાર;
 અગ ધીકે હિર કપત સોચત, નવલ ફિરોરી અલી તુ અધીરી—
 જાયે વહી આ વસત૦

